

*Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія*

Кафедра підприємництва і права

МАТЕРІАЛИ

X студентської наукової конференції

«Актуальні проблеми права»

5 грудня 2017 р.

Полтава - 2017

Відповідальна за проведення конференції:

Козаченко Ю.А. – доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Збірник студентських наукових праць за результатами X студентської наукової конференції «Актуальні проблеми права». – Полтава: ПДАА, 2017. – 57 с.

У збірнику надруковано наукові праці здобувачів вищої освіти факультету агротехнологій та екології і факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії. Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть її автори. Для бакалаврів, спеціалістів та магістрів вищих навчальних закладів освіти.

Бибко О., здобувач вищої освіти
спеціальності «Право», група 11
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
підприємництва і права Козаченко Ю.А.

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «КОНСТИТУЦІЯ», «КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ», «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО»

В теорії сучасного конституційного права поруч з поняттям «конституція» широкого наукового вжитку отримало поняття «конституціоналізм».

Конституціоналізм (від лат. *constitutio*, від франц. *constitutionnalisme* – устрій, установа, положення) – це політико-правова категорія, яка опосередковує місце і роль конституції у правовій системі, суспільстві і державі, що знаходять вияв у її верховенстві та характері впливу на суспільні відносини [1].

За змістом конституціоналізм – це конституційне будівництво, реалізація конституції та її охорона, гарантування.

За формою конституціоналізм опосередковує конституційний лад, тобто державний і суспільний лад, форми безпосереднього народовладдя, держави тощо.

Нормативно-правові основи конституціоналізму визначаються конституцією як нормативним актом найвищої юридичної сили, Основним Законом держави, що регулює найважливіші суспільні відносини і має власну структуру, особливий порядок прийняття та внесення змін. Однак факт наявності Конституції ще не означає становлення тої чи іншої моделі конституціоналізму.

Конституціоналізм – це та основа, на якій базується аналіз конституційно-правових проблем. Він парадигма конституційної практики, умова формування та застосування законів, реформування Конституції України. Як політико-правова категорія та практика становлення і розвитку правової держави, громадянського суспільства конституціоналізм є основоположною категорією, досягненням, яке формувалося протягом всього періоду розвитку людської цивілізації [2, с. 158].

Теоретичні основи конституціоналізму, в його сучасному розумінні, закладені в філософських, історичних, правових працях науковців ще античних часів з моменту виникнення перших форм державності.

Конституціоналізм тісно пов'язаний з конституціями. Цей зв'язок виражається, в першу чергу, в термінах, оскільки конституціоналізм етимологічно є похідним від слова конституція (від лат. *constitutio* – установа, устрій, порядок) – основний державний документ (закон), що визначає державний устрій, порядок і принципи функціонування представницьких, виконавчих та судових органів влади, виборчу систему, права й обов'язки держави, суспільства та громадян [1].

Конституціоналізм є сукупністю ідей та уявлень про роль конституції у суспільстві та відповідне їх втілення у політико-правових відносинах. Інтелектуальною основою конституціоналізму є ідеї обмеження публічної влади та забезпечення основних прав і свобод, гарантією чого виступає судовий конституційний контроль [3, с. 23].

Складові поняття «конституціоналізм»: конституція (фактична, теоретична); конституційне право; конституційне вчення; конституційні відносини; конституційний правопорядок; 5) конституційна законність; конституційна відповідальність; конституційна правосвідомість.

Основу конституціоналізму в Україні складає конституційне право, яке є первинним в правовій системі держави. Така позиція конституційного права пояснюється тим, що правова система повинна мати єдину фундаментальну галузь права. Фундаментальність конституційного права знаходить свій прояв в тому, що приписи Конституції регулюють найважливіші суспільні відносини в процесі здійснення державної влади, її взаємовідносини з громадянами країни. Вони містять принципи національного права, які конкретизуються в принципах інших галузей права. Конституційне право виконує інтегративну функцію відносно інших галузей права. Змістовна частина конституційного права України, багатоплановість його нормативного матеріалу, який поряд з безпосередньо – конституційними приписами, включає норми, які складають основоположні начала інших галузей права дають підстави визначати конституційні норми як загальну частину інших галузей права.

Створення реальних та необхідних умов для формування і вдосконалення конституційного права, а також науки конституційного права починається з поділу всіх галузей права на публічне і приватне право в римському праві і основу цієї диференціації складає характер захисту правом інтересів. Сьогодні ж такими умовами є: а) основоположна позиція конституційного права та законодавства серед галузей права, зняття протиріч між ними; б) правова характеристика конституційного ладу та суспільного ладу; в) об'єднання в предметі правового регулювання галузі права і науки в системному вигляді; г) створення механізмів управління суспільними процесами; д) об'єктивний зв'язок в системі публічного права з іншими галузями права і, в першу чергу, з адміністративним [2, с. 158]. При цьому правовий статус всіх гілок влади, її органів та посадових осіб, задачі, функції, компетенція, комплекс відносин, пов'язаний з державою, як політичною організацією суспільства і його взаємовідносин з місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями набувають утворень у сфері науки та практичного застосування норм конституційного права.

В Україні, в умовах формування громадянського суспільства, побудови держави на демократичних засадах питання конституціоналізму має особливе значення. В його межах теоретико правовий аналіз реалізації конституційних норм об'єктивно поділяється на окремі елементи: а) конституція та конституційне законодавство; б) конституційні правовідносини; в)

конституційна правосвідомість; г) конституційні норми; д) конституційні ідеї; д) конституційна законність [2, с. 158–159].

Аналіз конституційного законодавства України, напрямків його реформування, становлення принципів, удосконалення механізмів зміцнення законності, розвиток конституціоналізму з урахуванням європейського досвіду, мають велике значення для проведення політичних реформ в державі.

Таким чином, конституція, конституціоналізм, конституційне право – поняття не тотожні. Говорячи про співвідношення понять «конституція», «конституціоналізм», «конституційне право», слід виходити з наступного.

Конституціоналізм – ширше поняття, ніж конституція та конституційне право, адже останні є складовими частинами першого. Якщо конституція діє в межах певної держави, то конституціоналізм, як доктринальна теорія про конституційно-правові процеси і явища, формується і поширюється на основі конституційно-правової теорії і практики певних національних держав.

Поняття «конституційне право» є ширшим порівняно із поняттям «конституція», адже конституційне право являє сукупність норм не лише конституції, але й конституційних законів, які закріплюють основні права, свободи, обов'язки, форму правління і форму державного устрою, організацію, спосіб і процедуру формування, концепцію і порядок діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та інституту виборів.

Бібліографічний список:

1. Поняття, структура та ознаки конституціоналізму [Електронний ресурс]. – Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: наич. посіб. / О.В.Совгіря, Н.Г.Шукліна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 544 с. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/61915-2-ponyattya-struktura-ta-oznaki-konstitutsonalзму.html>. – Заголовок з екрана.
2. Бородін І. Л. Конституціоналізм та конституційне право України / І. Л. Бородін // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2014. – № 4. – С. 158–160.
3. Савчин М.В. Конституціоналізм і природа конституції: Монографія. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2009. – 372 с.

Бігдан Є., здобувач вищої освіти спеціальності «Менеджмент», 1 (стн) курс
Науковий керівник: к.і.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Щетініна Т.О.

БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ САНАЦІЯ

Ринковій економіці притаманне таке явище, як банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності. Умови і порядок відновлення платоспроможності таких суб'єктів (боржників) або визнання їх банкрутами, порядок задоволення

ЗМІСТ

Бибко О.	Співвідношення понять «конституція», «конституціоналізм», «конституційне право»	3
Бігдан Є.	Банкрутство підприємств та їх санація	5
Дудко А.	Акціонерні товариства: історичні та правові аспекти	8
Жванко Є.	Особливості доказування в господарському процесі	10
Кібальник Я.	Значення конституційних принципів для забезпечення прав людини	12
Коваленко Д.	Право на життя і медична діяльність: проблеми співвідношення	15
Кондра А.	Правова природа і значення рішень Конституційного Суду України	18
Костенко А.	Штрафні санкції в господарському праві України	20
Любарець С.	Корпоративні права: поняття, зміст та основні функції	22
Мирошник В.	Поняття господарсько-правової відповідальності в законодавстві України	25
Міняйло К.	Конституційна реформа та доступ до справедливого правосуддя	27
Ноженко Ю.	Штрафні санкції за порушення трудової дисципліни: правомірність застосування	30
Онищенко Т.	Дозвільна система у сфері господарської діяльності	32
Руденко О.	Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство	35
Рудь А.	Реалізація пасивного виборчого права громадянами України: актуальні питання	37
Сергієнко В.	Сутність та види маркетингових стратегій	39
Тарасенко Ю.	Актуальні питання розмежування компетенції між господарськими та адміністративними судами	41
Ткаченко Н.	Недоліки та переваги третейського розгляду спорів в Україні	44
Черниш І.	Місцевий референдум як форма безпосередньої демократії	47
Чорна А.	Економічні права людини і громадянина: конституційні гарантії	49
Юренко М.	Місцеве самоврядування: необхідність реформування та перспективи розвитку	52
Якубенко О.	Електронні носії як докази в господарському процесі	54